

Østlandssamarbeidet

Møteinnkalling

Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse

Møtested	Møtedato	Tidspkt.
Forandringsfabrikken i Raufoss industripark	25.03.2022	10:00

Saksliste

Utvalgssak	Tittel	U.off.
PS 1/22	Valg av nestleder fagpolitisk utvalg næring og kompetanse	
PS 2/22	Godkjenning av protokoll fra møte 8. oktober 2021	
PS 3/22	Ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning	
PS 4/22	Orientering om sak om Oslofjorden i representantskapet	
PS 5/22	Møte i fagpolitisk utvalg i juni	
PS 6/22	Orienteringer 25. mars 2022	

Saksframlegg

Saksnr.: 2021/43638

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse	25.03.2022	1/22

Vedlegg:

- 1 2022-01-12 Protokoll fra valgkomiteen

Valg av nestleder fagpolitisk utvalg næring og kompetanse

Sekretariatets innstilling

Fagpolitisk utvalg velger Mette Kalve som nestleder ut valgperioden 2019-2023

Saksredegjørelse

Siv Henriette Jacobsen var nestleder i fagpolitisk utvalg. Hun gikk ut av utvalget da hun ble fylkesrådsleder i Viken, derfor er det nødvendig å velge ny nestleder i fagpolitisk utvalg.

På møtet 3. november 2021 opprettet representantskapet en valgkomité for Østlandssamarbeidet. Komiteen ledes av Siv Henriette Jacobsen og har Even Aleksander Hagen og Terje Riis-Johansen som medlemmer.

Komiteen innstiller kandidater til de forskjellige politiske vervene i samarbeidet. Jf. mandatet for fagpolitiske utvalg i Østlandssamarbeidet er utvalget selv som foretar valg leder og nestleder.

Valgkomiteen har innstilt Mette Kalve fra Vestfold og Telemark som ny nestleder

PROTOKOLL FRA MØTE I VALGKOMITEEN

Valgkomiteen i Østlandssamarbeidet består av

- Siv Henriette Jacobsen (leder)
- Even Aleksander Hagen
- Terje Riis-Johansen

Valgkomiteen i Østlandssamarbeidet har behandlet følgende saker:

Sak 01/2022 Valg av ny leder for Østlandssamarbeidets Europaforum

Forslag til innstilling fra valgkomiteens leder

Som ny leder for Østlandssamarbeidets Europaforum velges fylkesordfører i Viken, Roger Ryberg.

Behandling

Valgkomiteen sluttet seg til innstillingen. Innstillingen oversendes representantskapet for sluttbehandling/godkjenning.

Valgkomiteens innstilling

Som ny leder for Østlandssamarbeidets Europaforum velges fylkesordfører i Viken, Roger Ryberg.

Sak 02/2022 Valg av ny nestleder i fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse

Forslag til innstilling fra valgkomiteens leder

Som ny nestleder i fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse velges hovedutvalgsleder i Vestfold og Telemark, Mette Kalve.

Behandling

Valgkomiteen sluttet seg til innstillingen. Innstillingen oversendes til fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse for sluttbehandling/godkjenning.

Valgkomiteens innstilling

Som ny nestleder i fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse velges hovedutvalgsleder i Vestfold og Telemark, Mette Kalve.

Oslo, 12. januar 2022

Siv Henriette Jacobsen
Leder av valgkomiteen

Østlandssamarbeidet

Saksframlegg

Saksnr.: 2020/137189

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse	25.03.2022	2/22

Vedlegg:

1 2021-10-08 Protokoll

Godkjenning av protokoll fra møte 8. oktober 2021

Sekretariatets innstilling

Fagpolitisk utvalg godkjenner protokollen fra 8. oktober 2021

Saksredegjørelse

Det har ikke kommet inn merknader til protokollutkastet som ble sendt ut.

Østlandssamarbeidet

Protokoll fagpolitisk utvalg

Tidspunkt: Fredag 8. oktober 2021 kl. 11:00-15:00

Sted: Fylkestingssalen i Viken, Galleri Oslo

Til stede: Oslo: Victoria Marie Evensen (leder)

Viken: Johan Edvard Grimstad

Innlandet: Mari Gjestvang, Per Gunnar Sveen og Bjørnar Tollan Jordet

Vestfold og Telemark: Mette Kalve og Jan Birger Løken

Administrativt: Thomas Bergøy Johansen (Oslo), Sigrun Bergseth og Ellen Bruun Torvik (Viken), Anne Larsen og Ørjan Lande Hansen (Innlandet), Liv Marit Hansen, Susanne Hammernes og Ola Småkasin (Vestfold og Telemark).

Sekretariatet: Jon Petter Arntzen, Morten Stemre og Kristian Singh-Nergård.

Saksliste

Sak 21/21 Godkjenning av protokoll fra møte 21. mai 2021	3
Innstilling.....	3
Behandling	3
Vedtak.....	3
Sak 22/21 Orienteringer fra sekretariatet	4
Innstilling.....	4
Behandling	4
Vedtak.....	4
Sak 23/21 Handlingsplan 2022 og prioritering av nye felles innsatsområder.....	5
Innstilling.....	5
Behandling	5
Vedtak.....	5
Sak 24/21 Ny strategi for høyere yrkesfaglig utdanning	6
Innstilling.....	6
Behandling	6
Vedtak.....	6
Sak 25/21 Aktuelle saker til dialog med ny regjering	7
Innstilling.....	7
Behandling	7

Vedtak.....	7
Sak 26/21 Møte i fagpolitisk utvalg i desember	8
Innstilling.....	8
Behandling	8
Vedtak.....	8

Sak 21/21 Godkjenning av protokoll fra møte 21. mai 2021

Innstilling

Fagpolitisk utvalg godkjenner protokollen fra møte 21. mai 2021

Behandling

Utvalget sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

Fagpolitisk utvalg godkjenner protokollen fra møte 21. mai 2021

Sak 22/21 Orienteringer fra sekretariatet

Innstilling

Fagpolitisk utvalg tar informasjonen til orientering.

Behandling

Sekretariatet orienterte om at strategien *Østlandet 2030* ble vedtatt av representantskapet i juni. Visjonene om det grønne, det inkluderende og det konkurransedyktige Østlandet skal legges til grunn for det videre samarbeidet. Etter høringsrunden har ungdomsmedvirkning kommet tydeligere frem i dokumentet.

Sekretariatet orienterte også om oppfølgingen av aktivitetsplanen for andre halvår 2021. Arrangementet om integrering er en del av programmet for utvalgets møte 8. oktober, mens arrangementet om sirkulær økonomi foreslås som en del av nytt møte i desember. Konferansen om reiseliv er innarbeidet i forslaget til handlingsplan for 2022. Den eneste aktiviteten som ikke har blitt fulgt opp er debatten om oppgaver og regionreform i valgkampen. Hovedgrunnen er at KS hadde en debatt om regionreform under Arendalsuka, og sekretariatet vurderte det derfor som en lite hensiktsmessig ressursbruk å arrangere en lignende debatt i en hektisk valgkamp.

Utvalget sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

Fagpolitisk utvalg tar informasjonen til orientering.

Sak 23/21 Handlingsplan 2022 og prioritering av nye felles innsatsområder

Innstilling

1. Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet innarbeidet utvalgets innspill i forslaget til handlingsplan for 2022 før behandling i representantskapet.
2. Utvalget slutter seg til forslaget om a) sirkulær økonomi og b) inkludering som prioriterte nye felles samarbeidsområder.

Behandling

Sekretariatet orienterte om bakgrunnen for utkastet til handlingsplan og den administrative prosessen bak forslagene til prioriteringer.

Fagpolitisk utvalg mente at flere av aktivitetene i handlingsplanen burde spisses og konkretiseres ytterligere, men landet på at dette ikke kan ferdigstilles før representantskapet behandler handlingsplanen i november. Utvalget ber i stedet om at denne forventningen tydeliggjøres i forslaget til handlingsplan.

Utvalget ber sekretariatet om å forberede en politisk diskusjon om sirkulær økonomi til neste møte i utvalget, i samarbeid med fylkesadministrasjonene. Diskusjonen skal bidra til å avklare hvordan samarbeidet om sirkulær økonomi skal spisses og konkretiseres.

I tillegg ber utvalget sekretariatet forberede en sak som diskuterer mulighetene for samarbeid om miljø, biologisk mangfold og næringsutvikling, inkludert arbeidet med å revitalisere Oslofjorden.

Utvalget sluttet seg til innstillingen med de forutsetningene som er beskrevet ovenfor.

Vedtak

1. Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet innarbeidet utvalgets innspill i forslaget til handlingsplan for 2022 før behandling i representantskapet.
2. Utvalget slutter seg til forslaget om a) sirkulær økonomi og b) inkludering som prioriterte nye felles samarbeidsområder.

Sak 24/21 Ny strategi for høyere yrkesfaglig utdanning

Innstilling

1. Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet innarbeide utvalgets innspill i utkastet til strategi.
2. Utvalget ber sekretariatet om å sende strategiutkastet på høring i samarbeid med fagskolegruppen.

Behandling

Sekretariatet orienterte om prosessen med å utarbeide dokumentet og hvordan utkastet er forskjellig fra gjeldende felles fagskolestrategi.

Fagpolitisk utvalg foreslo å legge møte for videre behandling av strategien for samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning til Gjøvik, med mulighet for å besøke Høyskolen for yrkesfag og Fagskolen Innlandet.

Utvalget sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

1. Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet innarbeide utvalgets innspill i utkastet til strategi.
2. Utvalget ber sekretariatet om å sende strategiutkastet på høring i samarbeid med fagskolegruppen.

Sak 25/21 Aktuelle saker til dialog med ny regjering

Innstilling

Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet følge opp forslagene til aktuelle saker i arbeidet med aktivitetsplaner i 2022.

Behandling

Fagpolitisk utvalg støttet forslagene til aktuelle saker i saksframlegget:

- Regjeringsplattformens innhold som er relevant nærings- og kompetansepolitikken og fylkeskommunens arbeid.
- Oppgaver på næringsområdet og rollefordelingen/samarbeid mellom statlig og regionalt nivå innen næringsutvikling, innovasjon og forskning.
- Oppfølging av regionreformen på integreringsområdet.
- Oppfølging av lære hele livet, fullføringsreformen, ny opplæringslov osv. og konsekvenser for fylkeskommunene

I tillegg mente utvalget det kan være aktuelt å jobbe med:

- Demografi, distrikt og økonomiske konsekvenser, både med hensyn til kompetansepolitikk og kompensasjon for næringslivet etter pandemien
- Modellen for videregående opplæring i inntektssystemet til fylkeskommunene.

Utvalget løftet også frem de forespeilede budsjettkuttene i Interreg-programmene som et viktig innsatsområde for det interessepolitiske samarbeidet til fylkeskommunene. Sekretariatet orienterte om at Østlandssamarbeidet allerede følger opp Interreg-saken gjennom representantskapet.

Utvalget sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet følge opp forslagene til aktuelle saker i arbeidet med aktivitetsplaner i 2022.

Sak 26/21 Møte i fagpolitisk utvalg i desember

Innstilling

Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet arrangere et møte for utvalget fredag 10. desember. Til dagsorden ber utvalget sekretariatet

- a) I samarbeid med fylkesadministrasjonene forberede et faglig arrangement om sirkulær økonomi.
- b) I dialog med utvalgets ledelse undersøke mulighetene for å invitere relevante statsråder fra ny regjering til dialogmøte.

Behandling

Fagpolitisk utvalg støttet forslaget om et møte i desember, men ba sekretariatet i stedet finne en aktuell møtedato i uke 50.

Aktuelle møtesteder kan være Oslo eller i Vestfold og Telemark for å besøke Den magiske fabrikken.

Vedtak

Fagpolitisk utvalg ber sekretariatet arrangere et møte for utvalget i uke 50. Til dagsorden ber utvalget sekretariatet

- a) Forberede faglig opplegg og en politisk diskusjon for å spisse og konkretisere fylkeskommunenes samarbeid om sirkulær økonomi i samarbeid med
- b) Undersøke mulighetene for å invitere relevante statsråder fra ny regjering til dialogmøte.

Saksframlegg

Saksnr.: 2021/43635

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse	25.03.2022	3/22

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1 Forslag til strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning etter høring

Ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning

Sekretariatets innstilling

1. Fagpolitisk utvalg godkjenner forslaget til ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning med endringer.
2. Utvalget ber sekretariatet og faggruppen for høyere yrkesfaglig utdanning utarbeide et forslag til handlingsplan for strategien.

Saksredegjørelse

Bakgrunn

Forslaget til ny strategi for samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning for fylkeskommunene på Østlandet ble sendt ut på høring, jf. vedtaket til fagpolitisk utvalg på møtet 8. oktober 2021.

Høringen ble sendt ut til fylkeskommunene, tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning, organisasjoner m.fl. I høringsbrevet ble det bedt om både innspill til selve strategien, men også innspill til arbeidet med en handlingsplan. Alle høringsinnspillene er samlet i et felles dokument, se separat vedlegg til møteinnkallingen.

Så vidt sekretariatet kan forstå har høringen blitt behandlet forskjellig i fylkeskommunene, med både politisk og administrativ behandling.

Om forslaget til strategi etter høringsrunden

Forslaget til strategi er utarbeidet av sekretariatet i samarbeid med faggruppen for høyere yrkesfaglig utdanning, på bakgrunn av mottatte høringsinnspill.

Endringene er markert med:

- rødt for ny tekst/nye formuleringer,
- overstryking for tekst som fjernes.

Til hver endring er det satt inn en tekstboks med en forklaring for endringsforslaget.

Det er også satt inn to tekstbokser med kommentarer til innledningen. En omhandler rollefordelingen mellom nasjonalt samarbeid og Østlandssamarbeidet, og konsekvenser av fylkesdelingen. Den andre kommenterer høringsinnspillene som omhandler dobbeltrollen som skoleeier og forvalter. Her foreslås det ikke noen endringer i selve strategiteksten.

Sekretariatet og faggruppen har også gjort noen redaksjonelle endringer (omformulering av setninger, endret rekkefølge på enkelte avsnitt) som ikke påvirker det substansielle innholdet. For å gi et mer oversiktlig dokument som framhever de substansielle endringene etter høringen er ikke de redaksjonelle endringene markert.

Videre prosess

Faggruppen for høyere yrkesfaglig utdanning har begynt det innledende arbeidet med handlingsplanen, og forslaget til handlingsplan blir ventelig lagt fram for fagpolitisk utvalg i juni. Forslaget vil også belyse økonomiske sider ved handlingsplanen.

Strategien og handlingsplanen vil etter vedtak i fagpolitisk utvalg kunne legges fram for representantskapet, som ventelig møtes i august/september for å sette de økonomiske rammene for 2023. Hvis det skal iverksettes aktiviteter høsten 2022 som har kostnader utover gjeldende budsjetttramme må de godkjennes av representantskapet (uavhengig av om aktivitetene finansieres gjennom ekstra bevillinger fra fylkeskommunene eller bruk av fondsmidler).

Østlandssamarbeidet

Strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet

2022-2030

Forklaring: i høringen ble det påpekt at strategien ikke har noen definert tidsramme. Det foreslås at strategien følger tidsrammen til samarbeidets overordnede strategi, Østlandet 2030. Strategien (og handlingsplanen) kan revideres ved behov i løpet av denne tidsperioden.

Innledning

Bakgrunn

Østlandssamarbeidet er et politisk samarbeid mellom Oslo, Viken, Innlandet og Vestfold og Telemark, opprettet i 1993. Fylkeskommunene møtes gjennom ulike politiske organ, administrative grupper og fagnettverk. I valgperioden 2020-2023 ligger samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning under fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse.

Gjennom Østlandssamarbeidet utarbeidet fylkeskommunene en felles fagskolestrategi for perioden 2018-2025. Siden strategien ble vedtatt har fylkeskommunene tilegnet seg erfaring fra å arbeide etter ny lov om høyere yrkesfaglig utdanning og med det nye forvaltningsregimet. Flere fylkeskommuner ble slått sammen i regionreformen og har utviklet nye organisasjoner. Færre fylkeskommuner og økt digital samhandling har også gjort nasjonalt samarbeid enklere.

Med andre ord er forutsetningene og rammene for landsdelssamarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning er endret siden den første strategien ble utarbeidet. I 2020 besluttet derfor fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse i Østlandssamarbeidet at strategien skal revideres.

Ny strategi

Den nye samarbeidsstrategien tar utgangspunkt i fylkeskommunenes lovpålagte oppgave i å sikre et lokalt, regionalt og nasjonalt behovsbasert tilbud av høyere yrkesfaglig utdanning.

Framover vil landsdelssamarbeidet først og fremst være innrettet mot tilbudsutvikling i landsdelen, omdømmebygging og informasjonsarbeid. Samarbeidet om mer generelle forvaltningsspørsmål, f.eks. satser, kvalifikasjonsrammeverk og godkjenningsordninger, vil hovedsakelig foregå på nasjonalt nivå. Samtidig er Østlandssamarbeidet en politisk arena for å påvirke politiske beslutninger når hvor fylkeskommunene har felles interesser.

Kommentar: i høringen har det kommet innspill som omhandler de generelle forvaltningsspørsmålene det henvises til i teksten. Disse innspillene er ikke innarbeidet, for å holde fast ved rollefordelingen i strategiforslaget.

Innspillet fra Vestfold og Telemark tar opp rollefordelingen i det administrative samarbeidet mellom nasjonalt nivå og landsdelsnivå, og spør om det er behov for ytterligere avklaringer. Vestfold og Telemark bemerker også at delingen av fylkeskommunene kan få konsekvenser for behovet for samarbeid.

Sekretariatets vurdering er at rollefordelingen mellom administrativt samarbeid nasjonalt og administrativt samarbeid i Østlandssamarbeidet er et spørsmål som kontinuerlig vil ha behov for justeringer/avklaringer. Erfaringsmessig har landsdelsamarbeidet også vært en kilde til initiativ som blir løftet opp på nasjonalt nivå senere. Det er gjort en forsøk på å beskrive en viss rollefordeling i strategiteksten, men beskrivelsen kan antakeligvis ikke bli helt klokkeklar eller helt dekkende. Sekretariatets vurdering er at det vil være viktig å være bevisst på rollefordelingsproblematikken i arbeidet med å implementere strategien, også i utforming av handlingsplanen.

Regionreformen endret forutsetningene for samarbeid i landsdelen og nasjonalt, og dette vil endres på nytt med oppdelingen av Viken og Vestfold og Telemark. Dette gjelder samarbeidet som helhet, ikke bare samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning. Her må det også gjøres vurderinger med de nye fylkeskommunene i neste valgperiode.

En hovedforskjell mellom KS og Østlandssamarbeidet er at KS i mindre grad har de fagpolitiske arenaene, mens det er administrative nettverk o.l. på flere fagområder. Derfor kan det dukke opp saker som det er politisk interesse for i Østlandssamarbeidet, mens saken administrativt egentlig følges opp i KS. Denne typen saker vil også skape behov for kontinuerlige avklaringer.

Fylkeskommune er både forvalter av tilskudd og skoleeier. I oppfølgingen av strategien vil offentlige og private tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning likebehandles der dette er en relevant problemstilling.

Kommentar: i høringen løftet både de fylkeskommunale og private fagskolene fram dobbeltrollen som både forvalter og skoleeier. Som forvalter skal fylkeskommunen likebehandle tilbydere, hvilket private tilbydere er opptatt av. Samtidig peker de fylkeskommunale fagskolene på at veksten av nye tilbydere kan skape utfordringer for forutsigbarheten i veletablerte tilbud, når veksten i totalrammen ikke følger samme tempo.

De fylkeskommunale fagskolene er også opptatt av at næringslivet, institusjoner og interesseorganisasjonene selv skal velge hvilke tilbydere de skal samarbeide med. Dette fungerer f.eks. godt i bransjeprogrammene. De fylkeskommunale fagskolene mener at fylkeskommunens forvalterrolle ikke bør overstyre eller koordinere denne typen prosesser. Samtidig anbefaler Deloittes evaluering av fagskolemeldingen at det bør gjøres en «vurdering av hvordan man kan sikre at bransjeprogrammene er tilstrekkelig koordinert med øvrige deler av finansieringssystemet, slik at man sikrer at alle de ulike ordningene «drar i samme retning» og bidrar til de samme målene».

Dette illustrerer potensielt kryssende hensyn. På den ene siden skal fylkeskommunene bli sett på som en nøytral forvalter. Samtidig er fylkeskommunen pålagt å sikre tilbud det er behov for lokalt, regionalt og nasjonalt, og skal prioritere tildelingen av midler basert på regionale kompetansebehov. Det er en risiko for at tilbud det egentlig er behov for konkurreres i hjel på grunn av begrensede ressurser og varierende/begrenset kompetansebehov og studentgrunnlag.

Fylkesadministrasjonene mener det kan være viktig å se behov og tilbud i sammenheng på tvers av fylkesgrensene, særlig innenfor «smalere» fagområder, og tilrettelegge for samarbeid. Det er ikke nødvendigvis tilstrekkelig behov i arbeidslivet, eller et stort nok studentgrunnlag, til at alle tilbud bør tilbys av forskjellige tilbydere i hvert fylke. Et godt eksempel på samarbeid er Fagskolen Innlandets bruk av Hvam vgs i Viken som studiested (framhever av Bondelaget i høringen).

Fylkeskommunene skal jobbe proaktivt med behovskartlegging, i tillegg til at administrasjonene får henvendelser fra aktører som melder inn kompetansebehov og ønsker. Her mener fylkesadministrasjonene det vil være viktig å ha mulighet til å se behov i et fylke i sammenheng med eksisterende tilbud i et annet fylke. Samtidig må denne typen prosesser tilrettelegges på en god måte som ikke undergraver fylkeskommunens nøytralitet i forvaltningsarbeidet.

1. Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i framtiden

Østlandet står overfor store omstillings- og utviklingsprosesser i årene framover, og bærekraftsmålene legges til grunn for samfunnsutviklingen på alle områder. Verdier skal skapes gjennom grønn omstilling. Arbeidstakere skifter jobb og yrkesvei oftere enn før. Automatisering og digitalisering gjør både noen jobber overflødige og skaper nye arbeidsplasser og arbeidsformer.

Omstillingstakten i samfunnet stiller krav til kontinuerlig kompetanseutvikling og innovasjon, både i privat næringsliv og i offentlig sektor. Livslang læring blir nødvendig for å hindre at arbeidstakere faller utenfor.

For å fremme bærekraftig næringsutvikling og et inkluderende arbeidsliv må fylkeskommunen ha en kompetansepolitikk som responderer på arbeidslivets kompetansebehov nå og i fremtiden. Kompetansepolitikken skal også fremme utvikling og bosetting i distriktene.

Høyre yrkesfaglig utvikling er et viktig verktøy for fylkeskommunen som samfunnsutviklere, og fylkeskommunene er pålagt å sikre et tilbud som møter kompetansebehovet lokalt, regionalt og nasjonalt. Sektoren vokser, og regjeringens nye strategi for høyere yrkesfaglig utdanning forespeiler videre vekst.

Fylkeskommunene på Østlandet har samarbeidet om høyere yrkesfaglig i flere år. Landsdelssamarbeidet i sektoren skal videreutvikles med vekt på å skape merverdi for fylkeskommunene og ha en positiv effekt på studietilbudet i landsdelen. Regjeringens nye strategi er tydelig på at fylkeskommunene både som skoleeier og forvalter skal bidra til samarbeid mellom fagskoler på tvers av fylkesgrensene.

I samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet vil fylkeskommunene ha to hovedprioriteringer fremover:

- studietilbud i landsdelen
- informasjonsarbeid og omdømmebygging

1.1 Studietilbudet i landsdelen

Mål: Bidra til at samarbeid på tvers av fylkesgrensene sikrer tilbud av arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen. Sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

Forklaring: i høringen ble det påpekt at formuleringen kunne misforstås og burde tydeliggjøres. Det nye forslaget framhever at det er et hovedmål for å sikre et arbeidslivsrelevant tilbud av høyere yrkesfaglig utdanning gjennom samarbeid.

Det er fortsatt stor mangel på relevant fagkompetanse i arbeidslivet. Østlandet har behov for flere arbeidstakere med høyere yrkesfaglig utdanning. Sektoren er tett koblet på næringslivet i og har stor fleksibilitet til å utvikle tilbud som svarer til arbeidslivets behov.

På flere områder er det både nødvendig og nyttig at fylkeskommunene samarbeider. Samarbeid og spesialisering mellom fagskoler på tvers av

fylkesgrensene kan bidra til å sikre tilbud det er behov for i landsdelen, selv om studentgrunnet kan være varierende eller begrenset i det enkelte fylke.

Høyere yrkesfaglig utdanning kan spille en viktig rolle i distriktspolitikken. Digitaliseringen i samfunnet skaper nye muligheter for desentralisert og fleksibel utdanning. Tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning er langt fremme på området, med gode muligheter for å utvikle nye tilbud for folk på hele Østlandet.

Fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. ~~Jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud av nasjonal, regional og lokal betydning utvikles eller videreføres til tross for varierende eller lokalt begrenset studentgrunnlag.~~ **Jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud arbeidslivet har behov for utvikles eller videreføres til tross for varierende eller begrenset studentgrunnlag lokalt og regionalt.**

Forklaring: i høringen ble det påpekt at arbeidslivets behov burde tydeliggjøres i punktet. Den nye formuleringen er framhever både arbeidslivsbehov og behovet for å samarbeide på tvers av fylkesgrensene om tilbud som kan ha varierende eller begrenset studentgrunnlag innenfor eget fylke.

2. **Samarbeide om kunnskapsgrunnlag om regionale kompetansebehov, studietilbud og etterspørsel for høyere yrkesfaglig utdanning.** ~~og jobbe med partene i arbeidslivet for å styrke samarbeidet mellom bestillere og leverandører i sektoren.~~
3. **Ha dialog med partene i arbeidslivet, andre aktører og tilbydere for å styrke samarbeidet mellom bestillere og leverandører i sektoren.**

Forklaring: flere høringsinnspill understreket betydningen av samarbeid med partene i arbeidslivet og tilbydere. Flere av høringspartene etterspør bedre bruk av eksisterende arenaer og mer målrettede arenaer hvor fylkeskommunene kan samle partene i arbeidslivet, næringslivet og tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning. Dette får et eget punkt i strategien, det nye pt 3.

Samarbeidet om kunnskapsgrunnlag står bedre som et eget pt. 2. Byrådet i Oslo har bl.a. spurt om mulighetene for et kunnskapsgrunnlag som også ser studietilbud og etterspørsel i sammenheng med kompetansebehovet i landsdelen. NHO etterspør også mer presise verktøy som viser det lokale, regionale og nasjonale kompetansebehovet for dimensjonering.

4. Arbeide for å sikre bedre tilgang til relevante utdanningstilbud i hele landsdelen gjennom desentraliserte og fleksible utdanningstilbud, bl.a. ved å utrede mulighetene for behovsbaserte piloter med tilbud i distriktene.

5. Samarbeide om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå gjennom Høyskolen for yrkesfag.

Forklaring: i høringen ble det påpekt at det er viktig å jobbe for et yrkesfaglig tilbud over nivå 5 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, men at dette også kan involvere andre aktører enn Høyskolen for yrkesfag (hvor Oslo kommune heller ikke er medeier). Punktet handler også om bedre overgang mellom høyere yrkesfaglig utdanning og universitets/høyskoleutdanning. Etter innspillene i høringen foreslås det å flytte punktet til kap. 2 om politisk påvirkning.

1.2 Informasjonsarbeid og omdømmebygging

Mål: Bidra til økt kunnskap om mulighetene innen høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til å styrke sektorens omdømme.

Høyere yrkesfaglig utdanning har fått et statusløft og har vært gjenstand for betydelig politisk oppmerksomhet over flere år. Samtidig er det fremdeles et stort utviklingspotensial og regjeringens nye strategi tar utgangspunkt i en ambisjon om videre vekst. Derfor vil fylkeskommunene aktivt profilere høyere yrkesfaglig utdanning som et arbeidslivsrelevant studietilbud.

God kunnskap om mulighetene for attraktiv og praksisorientert høyere yrkesfaglig utdanning er også viktig for å styrke yrkes- og fagopplæring på videregående. Flere velger yrkesfag enn tidligere, og mulighetene for høyere yrkesfaglig utdanning skal bidra til ytterligere vekst. For å sikre at unge kan ta informerte valg er det viktig at karriereveiledere ved ungdomskoler, videregående skoler, karrieresentre o.l. har oppdatert og utfyllende informasjon om studietilbudene og verdien av høyere yrkesfaglig utdanning.

Det er også viktig å samarbeide med partene og andre aktører i arbeidslivet og for å profilere høyere yrkesfaglig utdanning som en relevant og arbeidslivsrettet utdanningsform som verdsettes i ansettelses og stillingsutlysninger.

Forklaring: i høringen ble det påpekt at arbeidet med informasjon og profilering også bør innrettes mot arbeidslivet. Det kan være en utfordring at høyere yrkesfaglig utdanning ikke verdsettes nok ved ansettelses, og at stillingsannonser i for stor grad etterspør kun universitets/høyskoleutdanning.

Andre europeiske land har i større grad enn Norge lyktes med å utvikle yrkesfaglig utdanning som et likeverdig løp til akademisk utdanning. Læring gjennom europeiske nettverk og prosjekter kan gi et viktig bidrag til arbeidet med å styrke sektoren landsdelen.

Fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. Gjennomføre felles informasjonskampanjer om høyere yrkesfaglig utdanning overfor karriereveiledere ved ungdomsskoler, videregående skoler, karrieresentre, m.fl.
2. Samarbeide med tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen om profilering.
3. Samarbeide med partene og andre aktører i arbeidslivet og tilbydere for å gi økt kunnskap om høyere yrkesfaglig utdanning i arbeidslivet.

Forklaring: det nye punkt 3. følger opp tillegget i teksten over.

4. Utvikle nettverk og tilrettelegge for læring fra andre europeiske land som har lyktes med å utvikle yrkesfaglige utdanningsløp som et attraktivt studieløp.

2. Østlandssamarbeidets roller

Østlandssamarbeidets overordnede strategi, *Østlandet 2030*, peker på tre roller for samarbeidet: 1) interessepolitisk påvirkningsarbeid, 2) erfaringsutveksling og læring, og 3) ressursbesparende samarbeid og koordinering.

2.1 Politisk påvirkningsarbeid

Påvirkningsarbeid er en viktig del av Østlandssamarbeidets virksomhet. Når fylkeskommunene på Østlandet samles om felles standpunkt, kan de snakke med en tydelig og sterk stemme.

Samarbeids struktur gjør det mulig å iverksette politisk påvirkningsarbeid på en effektiv måte. Arbeidet med høyere yrkesfaglig utdanning er organisert under Østlandssamarbeidets fagpolitiske utvalg for næring og kompetanse, som vil være den politiske plattformen for å drøfte felles posisjoner og initiativ.

Påvirkningsarbeidet skal bidra til å løfte høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til at fylkeskommunene og fagskolene får bedre rammevilkår for å levere nødvendig kompetanse til arbeidslivet lokalt, regionalt og nasjonalt. **Fylkeskommunene vil også arbeide for bedre overgang mellom høyere yrkesfaglig utdanning og universitets/høyskoleutdanning og et bedre tilbud av yrkesfaglig utdanning over nivå 5 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

Forklaring: i høringen kom det flere innspill om hva som burde være politiske prioriteringer for fylkeskommunenes påvirkningsarbeid, bl.a. finansiering i sektoren, tilbud over nivå 5, institusjonsakkreditering o.l. Mye av det faller inn under setningen om bedre rammevilkår. I tillegg foreslås det å legge inn en setning om bedre overgang mellom høyere yrkesfaglig utdanning og UH-sektoren og tilbud over nivå 5, jf. forslaget om å fjerne punkt 5. i kapittel 1.1

2.2 Erfaringsutveksling og læring

Gjennom erfaringsutveksling og faglige arrangementer kan samarbeid bidra til å styrke fylkeskommunenes eget arbeid. Aktivitetene skal bidra til å styrke fylkeskommunenes egen kompetanse og kunnskap i arbeidet med høyere yrkesfaglig utdanning, både politisk og administrativt.

Fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle innebærer et utadvendt perspektiv overfor andre aktører i fylkene, og høyere yrkesfaglig utdanning skal være den mest nærings- og arbeidslivsrettede utdanningsformen. Samarbeidet ønsker derfor også inkludere fagskolene selv, partene i arbeidslivet, institusjoner, bedrifter, næringsklynger o.l. der det er relevant.

2.3 Ressursbesparende samarbeid og koordinering

Samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning skal skape merverdi for fylkeskommunene. Ved å gjennomføre felles prosjekter eller koordinere arbeidet seg imellom kan fylkeskommunene spare ressurser og unngå dobbeltarbeid.

Prosjekter kan både bidra til å utvikle felles kunnskapsgrunnlag eller være felles aktiviteter som omdømme- og informasjonskampanjer.

Det kan også være aktuelt å søke om større utviklingsprosjekter gjennom internasjonale utviklings- og samarbeidsprogrammer, for eksempel Erasmus+ og Horisont Europa i samarbeid med fagskoler og næringsliv. Fylkeskommunene kan

bidra både med søkerkompetanse og styrke prosjektene med en politisk og strategisk forankring og overbygging.

Forklaring: i høringen ble det påpekt at internasjonalisering var viktig, men at det er uheldig om strategiteksten kun omhandler Erasmus+. Derfor utvides formuleringen til internasjonale programmer, med både Erasmus+ og Horisont Europa som eksempler.

Østlandssamarbeidet kan også brukes til å koordinere felles deltakelse i relevante internasjonale nettverk og samarbeid som understøtter strategiens mål.

Østlandssamarbeidet

Saksframlegg

Saksnr.: 2020/137149

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse	25.03.2022	4/22

Orientering om sak om Oslofjorden i representantskapet

Sekretariatets innstilling

Fagpolitisk utvalg tar saken til orientering.

Saksredegjørelse

På møtet 8. oktober ble tilstanden i Oslofjorden løftet fram som en sak fylkeskommunene kunne arbeide med i fellesskap gjennom Østlandssamarbeidet. Sekretariatet begynte derfor med informasjonsinnhenting for å se på mulighetene for ytterligere samarbeid eller faglig oppfølging.

Uavhengig av forslaget fra fagpolitisk utvalg tok fylkesrådsleder i Viken initiativ til et ekstraordinært møte om Oslofjorden i Østlandssamarbeidets representantskap. Møtet ble avholdt 4. februar, og sekretariatet og fylkesadministrasjonene fikk i oppdrag å legge fram forslag til hvordan saken kan følges opp til representantskapets møte 1. april.

Saken til representantskapet ferdigstilles ikke før sakspapirene til fagpolitisk utvalg sendes ut, men kan ettersendes.

Saksframlegg

Saksnr.: 2020/137143

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse	25.03.2022	5/22

Møte i fagpolitisk utvalg i juni

Sekretariatets innstilling

Møtet om sirkulær økonomi skal gjennomføres ... juni.

Saksredegjørelse

Bakgrunn

I utgangspunktet var det planlagt et fagmøte om sirkulær økonomi i desember. På grunn av smittesituasjonen og smitteverntiltak ble møtet først utsatt til starten av februar, og deretter utsatt igjen, i samråd med utvalgets leder. Møtets innretning og program egner seg ikke for et digitalt møte.

Fordi møtet om høyere yrkesfaglig utdanning allerede var berammet til 25. mars besluttet sekretariatet og utvalgets ledelse å legge fagmøtet om sirkulær økonomi til juni i stedet. Fram til da vil det gjennomføres en administrativ prosess, så utvalget kan få et grundigere bakgrunnsmateriale og mer konkrete forslag til mulige aktiviteter/prosjekter.

Rammer for møte

Møtet vil være et faglig dypdykk. Programmet vil bestå av eksterne faglige innledere, eksempler fra fylkeskommunene og god tid til diskusjon og prioritering. Det vil kun bli saksbehandling etter behov (f.eks. handlingsplan til strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning, jf. sak 03/22).

Fagpolitisk utvalg bes velge dato for møtet. Basert på tidligere innspill kan følgende datoer være aktuelle:

- Fredag 3. juni

- Fredag 17. juni

I tillegg vil sekretariatet ha tilbakemelding på om utvalget foretrekker:

1. Dagsmøte innenfor rammen 10:00-14:00
2. Lunsj-til-lunsj møte med middag og overnatting. Mulighet for ekskursion/befaring.

Østlandssamarbeidet

Saksframlegg

Saksnr.: 2020/137149

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Østlandssamarbeidet Fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse	25.03.2022	6/22

Orienteringer 25. mars 2022

Sekretariatets innstilling

Fagpolitisk utvalg tar saken til orientering

Saksredegjørelse

Hver fylkeskommune gir en kort orientering om viktige saker og prosesser.

Sekretariatet orienterer om andre aktuelle saker.